

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వ విఘ్నాన సర్వస్వమ్

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

ఘ్నాంబరధరం విఘ్నం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్త్వదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా వః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అఫీ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థ, మవతీర్థస్య, శ్రీమదఖిలాకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆభివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే,
ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, ఏకోనవింశ, వింశాధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన,

కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యోస ధ్యానమ్ ॥

వ్యోసం వశిష్టనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరిశరత్కృణం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోపాయ విఘ్నరూపాయ వ్యోసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మానిధయే, వైష్ణవాయ నమోనమః ॥

అధ్యాయ:-19 ఏకోనవింశో2ధ్యాయ: ఆస్తీకపర్వ

దేవైరమృతపానమ్, దేవాసురసంక్రామే తేషాం విజయశ్చ

అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి అమృతమన్థనసమాప్తిర్నామైకోనవింశో2ధ్యాయ:

సౌతిరువాచ

తతో మహీం లవణజలం చ సాగరం మహాసురాః ప్రవివిశుర్ద్రితాః సురైః ।

వియద్గతం జ్వలితహుతాశనప్రభం సుదర్శనం పరికుపితం నిశమ్య తే ॥ 19 - 29 ॥

తతః సురైర్విజయమవాప్య మన్థరః స్వమేమ దేశం గమితః సుపూజితః ।

వినాద్య ఖం దివమపి చైవ సర్వశః తతో గతాః సలిలధరా యథాగతమ్ ॥ 19 - 30 ॥

తతో2మృతం సునిహితమేవ చక్రిరే సురాః పరాం ముదమభిగమ్య పుష్కలామ్ ।

దదౌ చ తం నిధిమమృతస్య రక్షితుం కిరీటీనే బలభిద్ అథామరైః సహ ॥ 19 - 31 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి అమృతమన్థనసమాప్తిర్నామైకోనవింశో2ధ్యాయ:

సౌపర్ణోపాఖ్యానమ్-1 అధ్యాయ:-20 వింశో2ధ్యాయ: ఆస్తీకపర్వ

కద్రూవినతయోః పణబన్ధః, కద్వ్రా సర్పాణాం శపనమ్, బ్రహ్మణా తదనుమోదనం చ.

అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి సౌపర్ణే వింశో2ధ్యాయ: ॥ 20 ॥

సౌతిరువాచ

ఏతత్తే కథితం సర్వమమృతం మథితం యథా ।

యత్ర సో2స్యః సముత్పన్నః శ్రీమానతులవిక్రమః ॥ 20 - 01 ॥

యం నిశమ్య తదా కద్రూర్వినతామ్ ఇదమబ్రవీత్ ।

ఉచ్చైఃశ్రవా హి కిం వర్ణో భద్రే ప్రబ్రూహి మాచిరమ్ ॥ 20 - 02 ॥

వినతోవాచ

శ్వేత ఏవాశ్వరాజో2యం కిం వా త్వం మన్యసే శుభే ।

బ్రూహి వర్ణం త్వమప్యస్య తతో2త్ర విపణావహే ॥ 20 - 03 ॥

కద్రూరువాచ

కృష్ణవాలమహం మన్యే హయమేన శుచిస్మితే ।
ఏహి సార్థం మయా దీవ్య దాసీభావాయ భామిని ॥ 20 - 04 ॥

సౌతిరువాచ

ఏవం తే సమయం కృత్వా దాసీభావాయ వై మిథః ।
జగ్ముః స్వగృహానేవ శ్వో ద్రక్ష్యావ ఇతి స్మ హ ॥ 20 - 05 ॥

తతః పుత్రసహస్రం తు కద్రూర్జిహ్మాం చికిర్షతి ।
ఆజ్ఞాపయామాస తదా వాలా భూత్వాజ్ఞనప్రభాః ॥ 20 - 06 ॥

ఆవిశద్భ్యం హయం క్షిప్రం దాసీ న స్యామహం యథా ।
నావపద్యంత యే వాక్యం తాఞ్చశాప భుజజ్గమాన్ ॥ 20 - 07 ॥

సర్పసత్రే వర్తమానే పావకో వః ప్రధక్ష్యతి ।
జనమేజయస్య రాజర్షేః పాణ్డవేయస్య ధీమతః ॥ 20 - 08 ॥

శాపమేనం తు శుశ్రావ స్వయమేవ పితామహాః ।
అతిక్రూరం సముత్స్రుష్టం కద్రావ దైవాదతీవ హి ॥ 20 - 09 ॥

సార్థం దేవగణైః సర్వైర్వాచం తామన్వమోదత ।
బహుత్వం ప్రేక్ష్య సర్పాణాం ప్రజానాం హితకామ్యయా ॥ 20 - 10 ॥

తిగ్మవీర్యవిషా హ్యేతే దన్తశూకా మహాబలాః ।
తేషాం తీక్ష్ణవిషత్వాద్ధి ప్రజానాం చ హితాయ చ ॥ 20 - 11 ॥

యుక్తం మాత్రా కృతం తేషాం పరపీఠోపసర్పిణామ్ ।
అన్యేషామపి సత్త్వానాం నిత్యం దోషపరాస్తు యే ॥ 20 - 12 ॥

తేషాం ప్రాణాంతకో దణ్డో దైవేన వినిపాత్యతే ।
ఏవం సమ్భాష్య దేవస్తు పూజ్య కద్రూం చ తాం తదా ॥ 20 - 13 ॥

ఆహూయ కశ్యపం దేవ ఇదం వచనమబ్రవీత్ ।
యదేతే దన్తశూకాశ్చ సర్పా జాతాస్త్యయానఘ ॥ 20 - 14 ॥

విషోల్బణా మహాభోగా మాత్రా శస్తాః పరంతప ।
తత్ర మన్యుస్త్వయా తాత న కర్తవ్యః కథంచన ॥

॥ 20 - 15 ॥

దృష్టం పురాతనం హ్యేతద్యజ్ఞే సర్పవినాశనమ్ ।
ఇత్యుక్త్యా సృష్టికృద్దేవస్తం ప్రసాద్య ప్రజాపతిమ్ ।
ప్రాదాద్విషహరీం విద్యాం కశ్యపాయ మహాత్మనే ॥

॥ 20 - 16 ॥

“ప్రహేలిక ” - మహాభారతంలోని క్లిష్టమైన శ్లోకాలకు విశ్లేషణ

సుపుష్పితః స్యాదఫలః ఫలితః స్యాద్ దురారుహః ।
అపక్వః పక్వసంకాశః న తు శీర్యేత కర్ణిచిత్ ॥

నైనం ఛందాసి వృజినాత్ తారయంతి మాయావినం మాయయా వర్తమానమ్ ।
నీడం శకుంతా ఇవ జాతపక్షాః ఛందాంస్యేనం ప్రజహాత్యంతకాలే ॥

సాముద్రికం వణిజం చోరపూర్వం శలాకధూర్తం చ చికిత్సకం చ ।
అరిం చ మిత్రం చ కుశీలవం చ వైతాన్ సాక్ష్యే త్వధికుర్వీత సప్త ॥

నష్టం సముద్రే పతితం నష్టం వాక్యమశృణ్వతి ।
అనాత్మని శ్రుతం నష్టం నష్టం హుతమనగ్నికమ్ ॥

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

ః యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్యవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥

ః సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

ః కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

ః శ్రియః కాంతాయ కణ్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥